

TENTAMENSRÄTTNINGSMALL

Onlinetentamen på kursen SGO3500 (VT2020)

Samtliga frågor ska besvaras. Frågorna ger totalt 100 poäng. Antalet poäng per fråga motsvarar frågans relativa omfattning.

1. Vadi består *spatial assimilation theory* och hur användbar är den i ett nordiskt sammanhang [10 poäng, max 300 ord]?

Här ska studenterna först beskriva huvuddragen i teorin (i kort: med tid integreras minoriteter rumsligt, dels på grund av ökade inkomster och dels på grund av ändrade preferensmönster).

I ett bra svar diskuteras huvuddragen i etniska minoriteters rumsliga integration inte bara i Norge utan även i minst ett annat nordiskt land. Diskussionen bör ge konkreta exempel, och den bör även notera att olika grupper har olika grader av rumslig integration. Ett mycket bra svar diskuterar även det som kan tänkas hindra och möjliggöra rumslig integration i olika nordiska kontext. Hänsyn ska dock tas till att svaret ska hållas kort, dvs någon detaljerad redovisning är inte möjlig.

2. Hvilke grupper flytter hyppigst, og mellom hvilke boligtyper flytter gruppene? Ta utgangspunkt i faktorer som alder, husholdssammensetning, endring i sivilstatus, utdanning og nabolag. [20 poäng, max 600 ord]

Här är huvudsaken att efterfrågan på bostäder beror på ens livssituation. Överlag är gruppen unga vuxna den som flyttar mest, och det beror på att gruppen tenderar att ha allra flest livshändelser: flytt i samband med högre utbildning (och ofta flytt under utbildningstiden) eller nytt jobb, parbildning, familjebildning, barn tillkommer, transition till fast och/högre inkomst (=möjlighet att få bolån). Framförallt familjebildandet bidrar till efterfrågan på större bostäder. Samtidigt ger ökade inkomster större valfrihet på bostadsmarknaden, vilket bidrar till att de mer bemedlade grupperna väljer att lämna stadsdelar som uppfattas som mindre bekväma eller attraktiva. Senare tillkommer andra händelser, exempelvis skilsmässor, utflyttning av vuxna barn, etc., vilket skapar efterfrågan på mindre bostäder. Frågan poängsätts utifrån detaljrikedomen, utförligheten och rimligheten i svaret.

3. Gör en **skiss** av en hypotetisk vetenskaplig text (artikel, uppsats) som studerar någon aspekt relaterad till gentrifiering ur ett komparativt perspektiv. Den vetenskapliga texten bör bygga på tre *egna* tänkbara fallstudier; din skiss bör beskriva och motivera tillvägagångssättet, men du ska inte skriva själva artikeln och inte heller beskriva fallstudierna [25 poäng, max 800 ord].

Här ska studenten förklara tillvägagångssättet. De ska inte skriva själva artikeln!

Det är olika saker som ska bedömas:

Har studenten valt ett relevant ämne, dvs något studerbart i förhållande till gentrifiering?

Är skissen rimlig? Finns det en klar frågeställning och rimliga tänkbara metoder?

Visar studenten att hen förstår vad ett komparativt perspektiv innebär? Här ska vi ta höjd för att ett sådant perspektiv kan vara ganska varierat, men något som uppenbart *inte* är komparativt funkar alltså inte.

4. *Entreprenorialisme* fremheves ofte i byforskningen som et viktig aspekt ved nyliberal bypolitikk. Forklar kort hva dette betyr ved hjelp av ulike eksempler. [10 poäng, max 400 ord]

Man kan ha lite forståelse for at definitionerna (och exemplen) som ges kan variera lite grand i form även om substansen bör vara att (urban) entreprenorialism är en urban styrningsform som bygger på en politik som ska främja tillväxt genom att underlätta för den privata sektorn. I nyliberal anda brukar detta innebära att staden även outsourcear en del av sina funktioner till den privata sektorn, som antas kunna erbjuda dessa på ett effektivare sätt. Samtidigt börjar staden att bete sig ”företagsamt”, och det bildas ett klimat av konkurrens mellan städer, med platsmarknadsföring och olika strategier för att locka till sig skattebetalare och investeringar som följd. Samarbeten mellan det privata och det offentliga (PP partnerships) är kännetecknande för den entreprenorialistiska staden, t ex när den ska ansöka om att få arrangera stora evenemang. Exempelen behöver inte diskuteras i detalj, det räcker med att de används som stöd i diskussionen. Det är bra om exemplen tas ifrån Oslokontexten (t ex uppkomsten av Tjuvholmen); ännu bättre om svaret innehåller internationella inslag. Givetvis ska exemplen vara relevanta.

5. Vad kännetecknar den **andra demografiska transitionen** (*Second Demographic Transition*, eller *SDT*) och vilka tänkbara effekter har den **på bostadsmarknaden**? Ge konkreta exempel! [15 poäng, max 400 ord]

Till skillnad från den första demografiska transitionen (som innebär en transition från hög fertilitet och hög dödlighet till låg fertilitet och låg dödlighet) handlar den andra demografiska transitionen om förändringar i **hushållssammansättningen**. Viktigast är att svaret understryker att SDT innebär ett ökat antal hushåll som huvudsakligen beror på (a) senareläggandet av familjebildande och (b) senareläggandet av barnafödandet. Tillsammans innebär dessa två faktorer att det numera finns ett stort antal unga (och ibland inte så unga) människor som lever i ensam- eller parhushåll utan barn. Detta påverkar bostadsmarknaden i och med att dessa grupper tenderar att efterfråga vissa typer av bostäder (ex. mindre lägenheter, och då gärna centralt i gentrifieringsstråk hos de med lite starkare inkomster) framför andra (ex. villor i förorten). [Svaret ska givetvis inte utgå ifrån att alla ensamstående eller par utan barn har höga inkomster – för många är det inte aktuellt med en lägenhet på Grünerløkka, och för en del finns inte ens någon verklig möjlighet att köpa, och då blir effekterna tydliga på hyresmarknaden i stället.]

6. *The smart city* og *sustainable development* («bærekraftig utvikling») er begrep som ofte brukes av aktører i byutviklingen i dag. Etter å ha definert begrepene, drøft følgende påstander:
a. Den smarte byen er et ideologisk begrep (se f.eks. Hollands, 2015)
b. «Bærekraftig byutvikling» er et selvmotsigende begrep (jf. Andersen og Skrede, 2017).
[20 poäng, max 600 ord]

Definitionen bör helst hållas kortfattad för att ge plats åt diskussionen av de två påståendena. Definitionen kan se lite olika ut: när det gäller smart city ska i alla fall fokus ligga på olika smarta tekniska lösningar och på hur IKT bakas in i stadslivet; när det gäller hållbarhet bör även social hållbarhet finnas med.

Diskussionen öppnar för ganska fri argumentation, men det är viktigt att notera att ”smart city” tenderar att föreslås av vissa som en lösning på det mesta, medan det i själva verket kan vara så den är exkluderande för vissa grupper. Smart för vem, med andra ord? Hållbar utveckling – enligt Giddens via Andersen och Skrede – är i viss mån motsägelsefulla begrepp då *sustainable* innebär stabilitet samtidigt som *development* handlar om tillväxt och/eller om att lyfta bort människor från

fattigdom. Utmaningen är naturligtvis att göra dessa två till synes motsägelsefulla begrepp förenliga. Huruvida smart city verkligen kan vara nyckeln till detta är långt ifrån säkert.